

Tävlingsbestämmelser för parahandboll

Tävlingsbestämmelserna reglerar parahandbollens klasser i tävlingsspel i SHF- och SDF organiserade tävlingar och i sanktionerade turneringar. Bestämmelserna reglerar ej vilka spelare med andra diagnoser, än de omnämnda i bestämmelserna, som kan delta i föreningarnas verksamhet och i enskilda matchutbyten föreningarna emellan.

Parahandboll

1. Inledning

Parahandboll i Sverige, följer Svenska Handbollförbundets uppförandekoder. Vidare spelas parahandbollen i enlighet med de grundläggande bestämmelser och regler som gäller i svensk handboll, dock med ett antal undantag. Dessa specificeras i detta dokument.

Kommentar: Dessa tävlingsbestämmelser gäller på nationell nivå. Det finns för närvarande inga internationella tävlingsbestämmelser från IHF eller EHF som SHF kan utgå efter.

2. Vilka spelare får delta?

Parahandbollen är öppen för spelare med en kognitiv funktionsnedsättning. Inom kognitiva funktionsnedsättningar återfinns en mångfald av nedsättningar kopplade till mentala processer och resultat av dessa processer. Intellectuell funktionsnedsättning (IF) och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) är exempel på kognitiva funktionsnedsättningar.

Enskild spelare får delta i handbollens vanliga klass parallellt med sitt deltagande i parahandboll (läs mer under *2.2.1 Deltagande i traditionell handboll och parahandboll*), men det är rekommenderat att den kognitiva funktionsnedsättningen **ska** påverka individens möjligheter till deltagande i den traditionella handbollen.

Spelare med lättare fysisk funktionsnedsättning (spelaren ska ej vara beroende av rullstol som förflyttningshjälpmedel) får också erbjudas att delta. Funktionsnedsättningen **ska** påverka möjligheten till deltagande i den traditionella handbollen. Cerebral pares, nivå I-III, är exempel på en lättare fysisk funktionsnedsättning.

Kommentar: Det finns för tillfället inga krav på licenser för att säkerhetsställa spelarens behörighet för deltagande inom den gående klassen. Vid osäkerhet kan vi rekommendera att berörd ledare/förening får godkännande av spelaren och/eller dess vårdnadshavare alt. god man att få ta del av aktuellt psykolog- och/eller läkarutlåtande som beskriver spelarens funktionsnivå. Vidare rekommenderas berörd ledare/förening att kontakta närmaste SDF för stöd.

2.1 Åldersindelning och kön

Parahandboll delas upp i två åldersnivåer. Spelare upp till åldersklassen U11 spelar i parahandbollens barnkategori medan spelare från 12 år och uppåt spelar i en gemensam ungdoms- och seniorklass.

I den mån det är möjligt rekommenderas att det från 12 års ålder erbjuds nivåanpassade klasser vid tävlingssammanhang. Läs mer under 2.2 *Nivåindelning*. Under 12 år rekommenderas att ingen nivåindelning görs.

Parahandboll bjuder in till spel med mixade lag: flickor/damer och pojkar/herrar spelar tillsammans.

2.2 Nivåindelning

I den mån det är möjligt *rekommenderas* att tävling i parahandboll från tolv års ålder arrangeras med de två separata klasserna blå och gul. Detta för att möjliggöra ett nivåanpassat spel där spelarna får chansen att utvecklas och spela utifrån den individuella fysiska samt intellektuella nivån. Genom nivåanpassning minimeras även risken för skador.

Det är den sammanvägda nivån för alla spelare i laget som avgör om laget bör delta i den blå eller gula klassen. Det är föreningens ansvar att avgöra vilken klass som laget bör tillhöra. Föreningen är skyldig att informera sig om skillnaden mellan de två tävlingsklasserna. Om föreningen behöver hjälp med valet av klass ska den som administrerar tävlingen kontaktas för vägledning.

Om nivåindelning ej är möjligt (t.ex. vid få antal anmälda lag) är det upp till ansvarig tävlingsledning att ta beslut hur tävlingens ska arrangeras.

Tävlingsklasser

Nedan följer en genomgång av de två tävlingsklasserna för klassen ungdom och vuxen.

Gul klass

Spelformen är på en lägre nivå och handbollsregler kan komma att anpassas. Det kan föreligga svårigheter i regelförståelse där till exempel fler än tre steg tas. Domare rekommenderas att ha en översyn av beslut samt en tydlighet vid val av beslut (se ovan)

Spelaren kan vara i behov av externt stöd och fysisk vägledning på spelplanen

Spelaren kan ha svårigheter med rumsorientering, vissa fysiska moment som att fånga bollen eller bristande förståelse för till vem bollen ska passas. En ledsagare tillåts delta fysiskt på spelplanen och vägleda berörd spelare men, får inte delta aktivt i spelet

Spelaren har lägre speluppfattning och är i behov av tydlig kommunikation

Spelaren kan ha svårt med det abstrakta tänkandet och i att ta flera instruktioner i en och samma mening eller händelse. Såväl ledare som domare rekommenderas att

vara tydlig i sin kommunikation där man fysiskt och muntligt kan berätta för spelaren vad som till exempel hände

Spelaren kan omfattas av en fysisk lägre förmåga

Spelaren kan på grund av motorik och/eller funktion ha svårigheter med ett högre speltempo exempelvis att ta korrekta tre steg och/eller stå emot den fart motståndaren kommer i.

Blå klass

Spelformen är på hög nivå och traditionella handbollsregler följs och respekteras. Ett högre tempo förekommer. I den mån det går följs regelboken inom svensk handboll. Undantag i regler kan domare genomföra om behov föreligger.

Spelaren är i behov av rak och tydlig kommunikation

Spelaren kan ha svårt med det abstrakta tänkandet samt svårigheter att ta fler instruktioner i en och samma mening eller händelse. Såväl ledare som domare rekommenderas att vara tydlig i sin kommunikation där man fysiskt eller muntligt kan berätta för spelaren vad som t.ex. hände.

Spelaren har god speluppfattning

Spelaren har, trots svårigheter för ett abstrakt tänkande, en god speluppfattning med en god förståelse för spelet. Spelaren ses i första hand inte vara i behov av externt stöd på spelplanen men kan behöva stöd vid sidan om planen. Det är dock tillåtet med ledsagare om behov föreligger.

Spelaren kan omfattas av en fysisk högre förmåga

Spelaren har en god fysisk funktionsnivå. Speltempot är högt, skotten hårdare och spelaren kan klara av att stå emot den fart motståndaren kommer i.

Kommentar: Under match i en gul klass rekommenderas det att ett lag har maximalt en "blå spelare" på planen. Spelaren rekommenderas ha en stöttande roll till sina lagkamrater på plan.

2.2.1 Deltagande i traditionell handboll och parahandboll

Spelare inom parahandboll tillåts delta i traditionell handboll parallellt med sitt deltagande i parahandboll. Vid deltagande i den traditionella handbollen får den enskilde spelaren endast delta i den blå klassen. Vid deltagande i den gula klassen får den enskilde spelaren endast delta som ledsagare. Se 3.5 *Ledsagare* för information.

Spelare som ej deltar i handbollens vanliga klass parallellt med sitt deltagande i den gående klassen får delta i både gul och blå klass.

3. Matchspel

Matchspel kan arrangeras enligt seriespel, sammandrag och träningsmatcher.

3.1 Speltid

Svensk handboll använder följande strukturer av matchtid vid matchspel:

Speltid för barn

Inom svensk handboll äger match-/serieadministratören rätten att sätta speltiden för att maximera speltiden för varje barn och arrangemang.

Speltid för yngre ungdom

Inom svensk handboll spelar åldersklasserna om minst 36 minuter i enkelmatcher. Vid sammandragsspel har serieadministratören rätt att frånga detta.

Speltid för äldre ungdom

Inom svensk handboll spelar åldersklasserna om minst 50 minuter i enkelmatcher. Vid sammandragsspel har serieadministratören rätt att frånga detta.

3.2 Planstorlek och målstorlek

Parahandbollen följer den plan- och målstorlek som beskrivs i svensk handbolls tävlingsbestämmelser för barn och ungdom (TBBU). Undantaget är kortplan: 26 m*20 m och målets storlek på 3 m *1,70 m (med påhängsribba) som än inte är etablerat inom parahandbollens gående klass än.

Kommentar: Vid spel under 12 år kan spel på miniplan utövas.

3.3 Bollstorlekar

Inom parahandboll finns inga rena åldersklasser. Därför rekommenderas det att bollstorlek anpassas efter spelarnas ålder, fysiska funktion och förmåga i samband med matchtillfälle.

Kommentar: För stöd vid val av bollstorlek, se TBBU under § 2:3 Bollstorlekar

3.4 Klister och vax

Klister/vax får användas från U12 och äldre vid behov. Klister/vax är ej obligatoriskt vid match. Klister/vax får endast appliceras på fingrarna. Är lagen ej överens ska matchen spelas utan klister/vax.

Kommentar: Det är rekommenderat att man i samband med tekniskt möte (se 3.7 Tekniskt möte) diskuterar om klister/vax ska användas under match.

3.5 Antal spelare

Ett lag får använda 16 spelare vid match. Det är godkänt att ledare samt ledsagare är fler än fyra (se SHF Tävlingsbestämmelser under § 6:4 Matchprotokoll – Lagansvarig). I matchprotokollet skall det dock finnas en lagansvarig antecknad.

3.6 Ledsagning

Vissa spelare kan, för att det ska vara möjligt att delta, behöva ledsagare. Under inga omständigheter får ledsagaren delta aktivt i spelet utan ska endast möjliggöra att den aktiva spelaren kan delta. Om ledsagaren aktivt deltar i spelet ska domaren vidta åtgärd.

Ledsagaren ska i samband med spel bära en väst (västfärgen **ska** skilja sig från lagens tröjfärger) för att tydliggöra sin roll gentemot övriga spelare, ledare och domare.

Det är tillåtet för ledsagaren att:

- Springa/gå/stå med den berörda spelaren på plan för att fysiskt kunna vägleda vad gäller anfall samt försvar. Ledsagaren tillåts stå med spelaren i försvar om behov föreligger. Det rekommenderas dock att ledsagaren står på sidan av planen om det går.
- Springa/gå/stå vid den berörda spelaren utanför plan för att muntligt och/eller med kroppsspråk vägleda
- Fånga bollen åt den berörda spelaren för att sedan lämna över den till spelaren
- Hjälpa den berörda spelaren, tillsammans med hon/han, att passa och/eller skjuta

3.7 Tekniskt möte

30 minuter innan matchstart bör ett tekniskt möte anordnas där ledare från båda lagen samt domare deltar. Ledarna ska under det tekniska mötet delge information om spelarnas nivå (blå alt. gul klass) och/eller annan nödvändig information som kan bidra till ett anpassat spel och rätta beslut från domare.

Kommentar: Domare kan i händelse döma en match som spelas precis innan berörd match. Anpassning av ett tekniskt möte får då ske utefter kvarstående tid.

4. Samverkan

Det finns möjlighet till samverkan mellan föreningar. Gällande möjligheten till samverkan gäller att den gemensamma klassen för ungdomar och seniorer (U12 och uppåt) klassas som en ungdomsklass. Det är således tillåtet med samverkan enligt TBBU trots att det kan finnas seniorer med i laget. Läs mer om samverkan samt samverkansavtal i *Tävlingsbestämmelser för barn och ungdom (TBBU)* för vidare information.

Spelare tillåts ej att byta föreningar om inte ett samverkansavtal föreligger eller om korrekt övergångsprocess är utförd